

[Statsministeren]

for. Det ville også medføre, at Sovjetunionen stadig bevarede sit farlige monopol på dette område, og at balancen gik tabt. Jeg kan ikke tro, at hr. Lasse Budtz kan mene, at Sovjetunionens sidste tilbud, som vi kender det gennem Andropovs interview, er tilstrækkeligt, og at det blot skal accepteres. Men det ville jo være konsekvensen, hvis den vestlige melding i dag, hvis NATOs samlede, enige budskab til Sovjetunionen var, at det er overflødigt, vi giver afkald på de 572.

I den forbindelse skal man ikke glemme, at det ikke er tanken, at der i løbet af januar og februar og marts måned skal opstilles 572 raketter, slet ikke. Det foreligger der jo en plan for, og den går ud på, at man, hvis man vil, igennem de kommende år – jeg har forstået, at der endog regnes med en 5 års periode – kan opbygge dette system. Man har lov til at håbe, at også efter opstillingen af de første få raketter, måske netop da, vil der være sovjetisk interesse for en mindelig ordening, som vi håber på. Man kan tvivle på, at Sovjetunionen vil give os den afgørende indrømmelse, før Sovjetunionen er overbevist om, at den vestlige vilje, som fandt udtryk i NATOs dobbeltbeslutning fra 1979, virkelig er noget, vi mente dengang og stadig mener. Misforstå mig nu ikke, jeg er stadig tilhænger af et forhandlingsresultat, som overflødig gør opstillingen af nye NATO-raketter, men det drejer sig om at nå målet, og det forudsætter, at Vestens strategi er troværdig i Moskva. Vi må jo ikke glemme, at hvis vi accepterer Sovjetunionens seneste udspil, hvad nogle her i salen anbefaler, så er det i virkeligheden en form for legalisering af Sovjetunionens uhyggelige arsenaler af SS-20ere, som ikke modsvares af et lignende afskrækkelsesvåben i Vesteuropa. Det tror jeg er farligt for freden og for troværdigheden.

Hr. Lasse Budtz var inde på de 1.400 taktiske atomvåben og siger, at han godt forstår NATOs beslutning om at ville destruere dem. Hr. Lasse Budtz mente, det var fordi, de var unødvendige eller forældede. Det er nu ikke hovedforklaringen. Hovedforklaringen er en gradvis overgang til en ny strategi, hvor NATO bevidst lægger vægt på at gennemføre skridt, som betyder risikofor mindskelse, og det synes jeg er sympatisk.

Jeg synes også, det skal fremhæves i dag, at når destrueringen af de 1.400 taktiske atomvåben oven i de 1.000 fra NATOs side

er gennemført, så vil USA have reduceret sit nukleare arsenal med en tredjedel. Sovjets derimod er øget fra 1979 og til nu med mere end 200 SS-20 missiler, der som bekendt bærer 600 sprænghoveder. Jeg forstod, at hr. Gert Petersen på det nærmeste var veltilfreds med denne sovjetiske opbygning. Det fatter jeg ikke.

Jeg har en enkelt bemærkning om forløbet af forsvarsministermødet i Ottawa, for jeg tror, det er vigtigt, at tingets medlemmer forstår, hvordan der samarbejdes i et sådant NATO-forum.

Jeg vil gerne sige helt åbent, at den danske regering gennem forsvarsministeren under dette møde arbejdede for at fremhæve 26. maj-dagsordenen mest muligt i communiqueet. Det var vi enige om var forsvarsministerens opgave, men som ingen jo ved bedre end socialdemokratiet, der har haft regeringsansvaret, er samarbejdsforholdene sådan, at man ikke nedlægger veto over for communiqueer. Communiqueer forudsætter enighed, og forsvarsministeren havde den oplevelse – ikke uventet – i Ottawa, at alle andre NATO-regeringers repræsentanter var uenige i indholdet af 26. maj-dagsordenen og anså den for at være skadelig og generende for mulighederne for et fornuftigt, tilfredsstillende forhandlingsresultat. Altså nogle sagde: det var dog mærkeligt, hvorfor ser de sådan på det – nej virkelig! Jeg vil bare oplyse, at sådan så de altså på det.

Jeg håber også, at man vil vise nogen forståelse for den ejendommelighed, at nu er det altså meningen, at vi fra vor regerings side skal tage alle de forbehold i NATO-sammenhæng, som socialdemokratiet ikke ville eller kunne, da det selv indtil for nylig havde regeringsansvaret.

Jeg vil også gerne have sagt, at regeringen efter min bedste formening har arbejdet aktivt for 26. maj-dagsordenen. Vi har forelagt den i NATO-rådet. Vi har omtalt den, når vi har mødt vore kolleger og drøftet raketforhandlinger. Jeg vil også nævne, at udenrigsministeren i Moskva har ført 26. maj-dagsordenen frem. Jeg føler mig sikker på, at tingets medlemmer vil erindre, at 26. maj-dagsordenen retter sig også til Sovjetunionen med klare opfordringer.

Det forholder sig sådan – det kan vi beklage, og vi kan undre os over det, det er en smagssag – at hverken Moskva eller vore